



Published by
giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH



In cooperation with



Đánh giá hiện trạng số liệu của VQG Bidoup Núi Bà

THÔNG TIN HỖ TRỢ PHÂN VIỆN ĐTQHRR NAM BỘ XÂY DỰNG PHƯƠNG ÁN
QLRBV CHO VQG BIDOUP NÚI BÀ

Ấn phẩm

Được xuất bản bởi

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Văn phòng đăng ký

Bonn and Eschborn, Đức

Chương trình Bảo tồn, sử dụng bền vững đa dạng sinh học và các dịch vụ hệ sinh thái rừng tại Việt Nam.

Ngày 04 Tháng 04 năm 2020

Tác giả

Lê Thiện Đức

Hợp tác với

UNIQUE forestry and land use

Tuyên bố miễn trừ trách nhiệm

Những nội dung, diễn giải, các kết quả phân tích, và các khuyến nghị trong cuốn sách này dựa trên những thông tin thu thập bởi GIZ, tư vấn, đối tác của GIZ và những người cung cấp tin và dữ liệu, và không nhất thiết phải đại diện cho quan điểm của GIZ hay BMZ.

GIZ và BMZ từ chối chịu trách nhiệm pháp lý đối với việc sử dụng tài liệu này và các thông tin được cung cấp trong tài liệu bởi các cá nhân và tổ chức khác, cũng như bất kỳ tổn thất nào là kết quả của hành động đó.

Thay mặt cho

Bộ Hợp tác và Phát triển Kinh tế Liên bang Đức (BMZ)

MỤC LỤC

I. TÓM TẮT	4
II. NỘI DUNG, PHƯƠNG PHÁP VÀ THỜI GIAN THỰC HIỆN.....	5
1. BỐI CẢNH	5
2. NỘI DUNG.....	5
3. PHƯƠNG PHÁP.....	5
4. THỜI GIAN THỰC HIỆN.....	6
III. KẾT QUẢ ĐÁNH GIÁ CHI TIẾT	8
IV. NHẬN XÉT VÀ KIẾN NGHỊ.....	18
1. NHẬN XÉT	18
2. KIẾN NGHỊ.....	18

I. TÓM TẮT

Dự án “Bảo tồn, sử dụng bền vững các dịch vụ hệ sinh thái và đa dạng sinh học rừng ở Việt Nam” được tài trợ bởi Bộ Hợp tác và Phát triển Kinh tế Đức (BMZ) với nguồn vốn đối ứng từ Chính phủ Việt Nam.

Tổ chức GIZ đã chỉ định một nhóm các chuyên gia tư vấn trong nước và quốc tế từ công ty tư vấn UNIQUE để hỗ trợ các Khu bảo tồn được lựa chọn với việc hỗ trợ xây dựng Phương án quản lý rừng bền vững (PA QLRBV) và thu thập dữ liệu theo yêu cầu của Thông tư số 28/2018/BNN.

Trong 3 ngày, từ 11 đến 13.03.2020, tư vấn của GIZ/UNIQUE đã đến VQG Bidoup Núi Bà để thực hiện việc đánh giá thực trạng số liệu để giúp Vườn quốc gia Bidoup Núi Bà và Đơn vị tư vấn trong nước (do VQG chọn) có định hướng và kế hoạch tốt hơn trong việc triển khai thu thập thông tin và xây dựng PA QLRBV đạt yêu cầu theo Thông tư 28 và theo thông lệ quốc tế. Thông qua việc đánh giá này giúp đề xuất các hoạt động thu thập số liệu bổ sung và thống nhất các phương án sử dụng số liệu.

Quá trình đánh giá thực trạng số liệu của VQG Bidoup Núi Bà, tư vấn có một số nhận xét sau:

- Hệ thống bản đồ, đặc biệt là bản đồ hiện trạng rừng và bản đồ quy hoạch 3 loại rừng hiện nay vẫn có giá trị sử dụng.
- Báo cáo về đa dạng sinh học về khu hệ động thực vật do dự án JICA (SNRM) mới thực hiện năm 2018 nên thông tin khá cập nhật.
- Danh lục các loài động vật và thực vật cập nhật trên phần mềm Brahms nhằm quản lý danh lục các loài động thực vật. Số liệu này đã được Viện sinh thái học Miền Nam hoàn thiện và bàn giao cho dự án JICA. Vườn Bidoup Núi Bà cần được bàn giao, quản lý và cập nhật loài mới ghi nhận gần đây.
- Các báo cáo về đa dạng sinh học và khảo sát động thực vật cho Khu dự trữ sinh quyển Langbian có nhiều. Tuy nhiên tài liệu này chỉ có giá trị tham khảo do VQG Bidoup Núi Bà chỉ nằm một phần trong Khu dự trữ sinh quyển.
- Hồ sơ đề cử Vườn di sản ASEAN thực hiện năm 2017 là tài liệu tham khảo tốt. Hồ sơ này đánh giá quyền sử dụng đất, thông tin về VQG, văn hoá, tiềm năng, kinh tế xã hội và sử dụng đất, kế hoạch quản lý, cơ sở vật chất.
- Số liệu về bảo vệ rừng, thực thi pháp luật (SMART), quản lý rừng và giám sát rừng (flycam) là số liệu tin cậy, có thể sử dụng làm số liệu đầu vào trong xây dựng PA QLRBV.
- Số liệu về thực hiện chi trả dịch vụ môi trường rừng là số liệu tin cậy, có thể sử dụng.
- Số liệu và báo cáo về các hoạt động du lịch sinh thái, giáo dục bảo tồn là tin cậy và có thể sử dụng một số thông tin đầu vào để xây dựng PA QLRBV.
- Đề án quản lý rừng đa mục đích do dự án FLITCH xây dựng năm 2012 có khá nhiều tư tưởng quản lý rừng tiên bộ theo hướng tài chính bền vững, có giá trị tham khảo cao.
- Phương án tự chủ tự chịu trách nhiệm về tài chính giai đoạn 2019-2021 của VQG được xây dựng theo Nghị định 141. Đây là phương án có giá trị tham khảo tốt cho việc xây dựng PA QLRBV về tự chủ, tài chính bền vững.
- Số liệu báo cáo tài chính của VQG là tin cậy, kế thừa được. Tuy nhiên số liệu dự án tài trợ bên ngoài thì chưa thống kê được.
- Kế hoạch tài chính năm 2020 là thông tin tốt về dòng ngân sách tiền lương.

Tư vấn của GIZ/UNIQUE kiến nghị Đơn vị tư vấn trong nước cần lưu ý những điểm sau trong quá trình rà soát số liệu và xây dựng PA QLRBV cho VQG Bidoup Núi Bà:

- Xây dựng bản đồ sử dụng đất cho VQG Bidoup Núi Bà vì hiện tại chưa có bản đồ này.
- Xem xét bản đồ hiện trạng rừng, bản đồ quy hoạch ba loại rừng và cập nhật thành bản đồ mới.
- Rà soát đánh giá hiện trạng rừng, đa dạng động thực vật, tình trạng bảo tồn của các loài tại VQG Bidoup Núi Bà.
- Rà soát, cập nhật danh lục động vật, thực vật cho VQG Bidoup Núi Bà. Đặc biệt cần cập nhật các loài mới ghi nhận theo các bài báo quốc tế của các nhà khoa học hay nghiên cứu thực hiện tại VQG Bidoup Núi Bà trên phần mềm Brahms kế thừa từ thành quả dự án JICA.
- Thông tin về kinh tế xã hội của các xã trong VQG là lạc hậu. Số liệu này cần được thu thập.

- Không có các thông tin về tác động môi trường và xã hội của các hoạt động quản lý, do đó quá trình thu thập số liệu kinh tế xã hội cần tham vấn người dân địa phương, các bên liên quan về các tác động môi trường và xã hội của các hoạt động quản lý.
- Chưa có đánh giá rừng có giá trị bảo tồn cao (HCVF) ở VQG Bidoup Núi Bà. Theo yêu cầu của Thông tư 28, đánh giá HCVF và xây dựng bản đồ HCVF là việc cần làm.
- Cần tiến hành đánh giá nhu cầu bảo tồn để xác định các nhóm loài hay loài quý hiếm, có giá trị bảo tồn đặc biệt với VQG Bidoup Núi Bà. Ví dụ quần thể Vượn đen má vàng, khu hệ 8 loài chim đặc hữu phân bố ở Langbiang, nhóm Hạt trần, nhóm Lan, nhóm Trà. Kết quả đánh giá này sẽ giúp VQG Bidoup Núi Bà xây dựng các hoạt động bảo tồn cần thực hiện để đánh giá thực trạng, giám sát quần thể loài và đưa các hoạt động vào thực hiện trong PA QLRBV.
- Khi xây dựng mục tiêu của PA QLRBV cho VQG Bidoup Núi Bà cần tham khảo Đề án quản lý rừng đa mục đích do dự án FLITCH xây dựng năm 2012 và tham vấn với Ban giám đốc VQG.

Khi xây dựng kế hoạch tài chính để thực hiện PA QLRBV cần tham khảo Phương án tự chủ tự chịu trách nhiệm về tài chính giai đoạn 2019-2021, đồng thời làm việc với lãnh đạo VQG và Phòng tài chính để tính toán nguồn kinh phí cho phù hợp và khả thi.

II. NỘI DUNG, PHƯƠNG PHÁP VÀ THỜI GIAN THỰC HIỆN

1. BỐI CẢNH

Dự án “Bảo tồn, sử dụng bền vững các dịch vụ hệ sinh thái và đa dạng sinh học rừng ở Việt Nam” được tài trợ bởi Bộ Hợp tác và Phát triển Kinh tế Đức (BMZ) với nguồn vốn đối ứng từ Chính phủ Việt Nam. Đây là pha tiếp nối của dự án được thực hiện tại Việt Nam từ 2015-2017. Dự án được thực hiện bởi tổ chức Hợp tác quốc tế Đức GIZ và Tổng cục Lâm nghiệp (VNFOREST) thuộc Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn (MARD). Mục tiêu tổng thể của dự án là: *Các cơ quan quản lý nhà nước ở cấp quốc gia và cấp tỉnh chịu trách nhiệm quản lý và bảo vệ rừng thực hiện các cơ chế mang lại lợi ích từ bảo tồn đa dạng sinh học và quản lý rừng bền vững cho cộng đồng địa phương.*

Trong bối cảnh này, tổ chức GIZ đã chỉ định một nhóm các chuyên gia tư vấn trong nước và quốc tế từ công ty tư vấn UNIQUE để hỗ trợ các Khu bảo tồn được lựa chọn với việc hỗ trợ xây dựng Phương án quản lý rừng bền vững (PA QLRBV) và thu thập dữ liệu theo yêu cầu của Thông tư số 28/2018/BNN.

2. NỘI DUNG

Tư vấn của GIZ/UNIQUE hỗ trợ tư vấn kỹ thuật giúp Vườn quốc gia Vườn quốc gia Bidoup Núi Bà và Đơn vị tư vấn trong nước trong tiến trình xây dựng Phương án quản lý rừng bền vững.

Trước khi Vườn quốc gia Bidoup Núi Bà chọn lựa Đơn vị tư vấn trong nước để xây dựng Phương án QLRBV, việc cần thiết là rà soát đánh giá thực trạng số liệu nhằm trả lời các câu hỏi: Số liệu nào vẫn có thể sử dụng được? Số liệu nào đã không còn giá trị và cần thu thập? Nguồn số liệu hiện đang lưu trữ ở đâu?

Thực hiện việc đánh giá thực trạng số liệu để giúp VQG và đơn vị tư vấn trong nước có định hướng và kế hoạch tốt hơn trong việc triển khai thu thập thông tin và xây dựng Phương án QLRBV đạt yêu cầu theo Thông tư 28 và theo thông lệ quốc tế. Thông qua việc đánh giá giúp đề xuất các hoạt động thu thập số liệu bổ sung và thống nhất các phương án sử dụng số liệu.

3. PHƯƠNG PHÁP

Tư vấn của GIZ/UNIQUE xây dựng kế hoạch vào làm việc với lãnh đạo VQG Bidoup Núi Bà và các phòng ban để thu thập và đánh giá số liệu theo các lĩnh vực sau:

Phòng ban/Lĩnh vực	Tài liệu có sẵn cần chuẩn bị
Bảo vệ rừng, thực thi pháp luật	- Các báo cáo về tình hình vi phạm trong 3 năm gần nhất. - Báo cáo SMART 3 năm gần nhất

Phòng ban/Lĩnh vực	Tài liệu có sẵn cần chuẩn bị
	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo về công tác giao khoán, chi trả dịch vụ môi trường rừng (PFES) 3 năm gần nhất - Kế hoạch quản lý bảo vệ rừng - Các bản đồ giao khoán bảo vệ rừng - Hồ trợ thôn bản theo QĐ 24 (Bidoup Núi Bà) - ...
Quản lý rừng	<ul style="list-style-type: none"> - Các loại bản đồ: địa hình, đất, đa dạng sinh học, du lịch ... - Báo cáo diễn biến tài nguyên rừng - Phương án quản lý điều hành (OMP) - Dự án Bảo vệ và Phát triển rừng 2016 – 2020 - Kế hoạch trồng rừng thay thế -
Khoa học, đa dạng sinh học	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo đa dạng sinh học, các loài, hệ sinh thái,... - Báo cáo dân sinh, kinh tế và xã hội - Lượng giá các hệ sinh thái - Các bài báo khoa học do các nhà khoa học thực hiện ở Bidoup Núi Bà và có công bố tạp chí trong nước và quốc tế - ...
Du lịch sinh thái	<ul style="list-style-type: none"> - Đề án du lịch sinh thái - Báo cáo phát triển du lịch - ...
Tài chính	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo tài chính 3 năm gần nhất - Kế hoạch tài chính năm 2020 - ...
Nội dung khác	<p>Hoạt động cứu hộ bảo tồn sinh vật: Báo cáo tiếp nhận, tái thả</p> <p>Phương án phát triển sinh vật</p> <p>Nhóm lĩnh vực liên quan đến phát triển cơ sở hạ tầng: Danh mục đầu tư công 5 năm gần nhất, tình hình bố trí nguồn lực để thực hiện.</p> <p>Đánh giá hiện trạng cơ cấu tổ chức, nguồn lực.</p>

Tư vấn lên kế hoạch, làm việc với các phòng ban phụ trách các lĩnh vực khác nhau trao đổi tìm hiểu những số liệu họ có và cùng kiểm tra đánh giá hiện trạng số liệu.

Tư vấn viết báo cáo, đánh giá hiện trạng số liệu và đề xuất thống nhất các phương án sử dụng số liệu với đơn vị tư vấn trong nước.

4. THỜI GIAN THỰC HIỆN

Tư vấn của GIZ/UNIQUE vào làm việc tại VQG Bidoup Núi Bà từ ngày 11.03 đến ngày 13.03.2020. Lịch làm việc cụ thể như sau:

Ngày	Nội dung	Trách nhiệm
11.03.2020	<p>Sáng: Tư vấn GIZ thuê xe đi từ VQG Cát Tiên đến VQG Bidoup Núi Bà</p> <p>13:00-13:30: Làm việc với ông Đào Văn Lương, trưởng Phòng Kế hoạch và HTQT về nội dung và thống nhất kế hoạch.</p> <p>13:30-16:00: Làm việc với ông Đinh Cao Phi, chuyên viên Phòng Kế hoạch và HTQT và ông Trương Quang Cường- Chuyên viên, TT nghiên cứu quốc tế rừng nhiệt đới.</p>	<p>Tư vấn GIZ VQG Bidoup Núi Bà</p>
12.03.2020	<p>08:00-11:30: Tiếp tục làm việc với ông Đinh Cao Phi, chuyên viên Phòng Kế hoạch và HTQT và ông Trương Quang Cường- Chuyên viên, TT nghiên cứu quốc tế rừng nhiệt đới.</p> <p>13:00-16:30: Làm việc với ông Ngô Văn Huyền- Chuyên viên, Phòng Kỹ thuật và nghiên cứu khoa học và ông Phạm Xuân Đảm- Kiểm lâm viên, Hạt KL</p>	<p>Tư vấn GIZ VQG Bidoup Núi Bà</p>
13.03.2020	<p>08:00-11:00: Làm việc với bà Nguyễn Thị Minh Hồng- Trưởng phòng Tài vụ kiêm kế toán trưởng.</p> <p>Chiều: Tư vấn GIZ thuê xe từ VQG Bidoup Núi Bà về Sân bay Mường Khương để bay ra Hà Nội</p>	<p>Tư vấn GIZ VQG Bidoup Núi Bà</p>

III. KẾT QUẢ ĐÁNH GIÁ CHI TIẾT

Kết quả đánh giá chi tiết cho từng tài liệu được trình bày theo dạng biểu dưới đây:

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
Bản đồ sử dụng đất	Không có		Không có	Cần xây dựng
Bản đồ hiện trạng rừng	Có Xây dựng năm 2014, tại Quyết định 299/QĐ-UBND ngày 28/01/2015 V/v quyết định phê duyệt kết quả kiểm kê rừng trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng năm 2014. Hàng năm có cập nhật bản mềm và có gửi cả file mềm.	Bản đồ xây dựng năm 2014 nên dữ liệu có thay đổi vì vậy cần cập nhật thêm. Có thể dùng xây dựng phương án QLRBV	Bản đồ xây dựng năm 2014. Hiện trạng rừng đã thay đổi. Phòng Kế hoạch và HTQT	Phải cập nhật và đưa ra bản đồ mới
Bản đồ QH 3 loại rừng	Có Xây dựng năm 2019, tại Quyết định 1485/QĐ-UBND ngày 10/7/2019 V/v quyết định điều chỉnh phạm vi, ranh giới, diện tích đất lâm nghiệp và cơ cấu 03 loại rừng giao Vườn quốc gia Bidoup-Núi Bà quản lý.	Bản đồ xây dựng năm 2019 có thể dùng xây dựng phương án QLRBV. Bản đồ do Công ty tư vấn Nông Lâm nghiệp xây dựng	Bản đồ mới, còn giá trị để tham khảo. Số liệu thô: Công ty tư vấn Nông Lâm nghiệp giữ	Cập nhật nếu thấy cần thiết
Bản đồ đa dạng sinh học	Có Xây dựng năm 2014, trong khuôn khổ dự án: Xóa bỏ rào cản nhằm tăng cường hiệu quả quản lý các	Bản đồ chỉ thể hiện các ghi nhận về các loài chi thị, loài quý hiếm đặc hữu, chưa đánh giá được	Bản đồ chỉ ghi nhận những loài quý hiếm và khu vực phân bố của nó thể hiện sơ bộ trên bản đồ.	Phải cập nhật lại bản đồ sau khi có số liệu danh lục các loài động thực vật

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
Bản đồ rừng có giá trị bảo tồn cao (HCVF)	khu bảo tồn tại Việt Nam do Quỹ môi trường toàn cầu – GEF tài trợ thông qua Chương trình phát triển liên hiệp quốc - UNDP Không có	toàn bộ hiện trạng đa dạng sinh học của VQG Bidoup Núi Bà. Có cả bản đồ máy và in ra giấy	Chủ yếu là loài mang tính đặc hữu, những loài quý hiếm. Một số loài mới sau này ghi nhận chưa được cập nhật. ĐV: chim, thú TV: bậc cao Trung tâm Nghiên cứu quốc tế rừng nhiệt đới. Thông tư 28 có đề cập đến việc chủ rừng phải đánh giá HCVF	Phải có báo cáo đánh giá HCVF và xây dựng bản đồ HCVF theo kết quả của đánh giá HCVF
Phần mềm Brahms: quản lý danh lục các loài động thực vật	Do Viện sinh thái học Miền Nam thực hiện, tài trợ bởi JICA	Phần mềm có nhiều trường thông tin. Do dự án JICA đang thực hiện. Có tập huấn sử dụng. Tuy nhiên JICA chưa làm xong và chưa bàn giao cho Vườn. Đây sẽ là nguồn số liệu cập nhật tốt nhất	Số liệu đáng tin cậy, công phu. Phần mềm đã cập nhật hoàn thiện và giao cho JICA, hiện JICA đang giữ. Dự án JICA Viện sinh thái học Miền Nam	Cần cập nhật thêm những loài mới ghi nhận gần đây (nếu có)
Danh lục động thực vật	Dựa trên gói thầu của TT nhiệt đới Việt Nga	Hàng năm có cập nhật dựa trên các kết quả nghiên cứu của các đoàn đến làm việc. Trước đây có ghi nhận Voi và Hổ. Tuy nhiên sau nhiều năm quản lý, khảo sát thì không có ghi nhận.	Nên kiểm tra rà soát với số liệu Danh mục các loài động thực vật đã cập nhật trên phần mềm Brahms để tránh có 2 danh lục không cần thiết	

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
		Thực vật: cây bơ có trong danh lục trước đây nhưng sau này bỏ ra vì nó là cây trồng. Lần cuối cập nhật năm 2018.		
Báo cáo đánh giá Đa dạng sinh học	Có. 1. Báo cáo Luận chứng kinh tế kỹ thuật (2004) nhằm thành lập VQG Bidoup Núi Bà; 2. Kết quả khảo sát và bổ sung của Trung tâm đa dạng sinh học và phát triển (CBD), năm 2010; 3. Báo cáo kỹ thuật đánh giá hiện trạng và vùng phân bố các loài chỉ thị tại Vườn quốc gia Bidoup – Núi Bà, 2012 của Trung tâm đa dạng sinh học và phát triển (CBD); Báo cáo đa dạng sinh học Vườn quốc gia Bidoup Núi Bà, 2014 Báo cáo đa dạng sinh học dự án SNRM, 2018	Nguồn nguyên liệu thô từ các đợt khảo sát đa dạng sinh học của các đơn vị tư vấn thực hiện các gói thầu của các dự án bảo tồn khác nhau. Nguồn thông tin đáng tin cậy	Các báo cáo kế thừa được dữ liệu từ các báo cáo trước, ngày càng hoàn thiện hơn, nhưng chưa phản ánh toàn bộ bức tranh đa dạng sinh học của VQG Bidoup Núi Bà; Nguồn thông tin đáng tin cậy nhất là Báo cáo đa dạng sinh học dự án SNRM, 2018 do Viện sinh thái học Miền Nam thực hiện. Nhóm chim là nhóm được nghiên cứu đầy đủ nhất. Trung tâm Nghiên cứu quốc tế rừng nhiệt đới.	Cần tham khảo báo cáo chính là Báo cáo đa dạng sinh học dự án SNRM, 2018
Đánh giá rừng có giá trị bảo tồn cao	Chưa có.		Thông tư 28 có đề cập đến việc chủ rừng phải đánh giá HCVF	Phải có báo cáo đánh giá HCVF và xây dựng bản đồ HCVF theo kết quả của đánh giá HCVF
Các bài báo khoa học quốc tế	Có. Tuy nhiên các nhà khoa học, nhà nghiên cứu không gửi cho Vườn.	Báo cáo công bố trên các tạp chí quốc tế	Báo cáo tin cậy, cần sử dụng để cập nhật danh sách khu hệ động thực vật cho Bidoup Núi Bà.	Cần cập nhật đưa vào danh lục động thực vật cho Bidoup Núi Bà.

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
<p>Các hệ sinh thái Bidoup Núi Bà</p> <p>Đa dạng sinh học khu dự trữ sinh quyển thế giới Langbiang</p>	<p>TT nhiệt đới Việt Nga.</p> <p>NXB KHTNCN 2019</p>	<p>Mô tả các hệ sinh thái ở VQG Bidoup Núi Bà. Số liệu tham khảo tốt</p> <p>Giới thiệu chung về DDSH khu Langbiang và một số loài động thực vật tiêu biểu.</p>	<p>Trung tâm Nghiên cứu quốc tế rừng nhiệt đới. Mô tả các kiểu hệ sinh thái của VQG Bidoup Núi Bà: Rừng kín thường xanh (rừng lùn trên đỉnh núi, rừng thường xanh, hỗn giao lá kim), Rừng thưa cây lá kim (thông ba lá), rừng hỗn giao tre nứa. Trung tâm Nghiên cứu quốc tế rừng nhiệt đới.</p> <p>Số liệu chung về các loài tiêu biểu cho cả khu dự trữ sinh quyển thế giới Langbiang. Số liệu thô: Viện sinh học nhiệt đới Miền Nam giữ Có thể tham khảo</p>	<p>Cần cập nhật bổ sung nếu có các hệ sinh thái mới ghi nhận</p> <p>Tham khảo có chọn lọc</p>
<p>Các loài thực vật thường gặp ở Langbiang- Picture Guide</p> <p>Hồ sơ đề cử Vườn di sản Asean</p>	<p>TT sinh thái bảo tồn Châu Á, ĐH Kyushu, 2019</p> <p>Hồ sơ nộp năm 2017, năm 2018 công nhận và năm 2019 trao bằng</p>	<p>Số liệu về dân sinh kinh tế xã hội còn giá trị tham khảo Đánh giá quyền sử dụng đất, thông tin về KBT, văn hoá, tiềm năng, kinh tế xã hội và sử dụng</p>	<p>Giới thiệu những loài thực vật thường gặp. TT nghiên cứu quốc tế rừng nhiệt đới. Tài liệu mới làm nên có cập nhật một số số liệu mới. Đặc biệt số liệu về dân sinh kinh tế xã hội là tài liệu tốt có thể tham khảo. TT nghiên cứu quốc tế rừng nhiệt đới.</p>	<p>Tham khảo có chọn lọc</p> <p>Cần cập nhật vì số liệu dân sinh kinh tế thay đổi theo năm</p>

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
<p>Niên giám thống kê năm 2018</p> <p>Quy hoạch phát triển DLST tại VQG từ thời dự án FLITCH, có quyết định năm 2012.</p>		<p>đất, kế hoạch quản lý, cơ sở vật chất.</p> <p>Số liệu về dân sinh kinh tế xã hội.</p> <p>Vườn dự định xây dựng cái mới</p>	<p>Số liệu về dân sinh kinh tế theo Niên giám thống kê năm 2018.</p> <p>Phòng Kế hoạch</p> <p>Thông tin đã lâu, tuy nhiên vẫn có giá trị tham khảo về quy hoạch DLST.</p>	<p>Cần thông tin cập nhật hơn từ Niên giám thống kê năm 2019</p>
<p>Phương án phòng chống cháy rừng.</p>	<p>Hạt KL của Vườn xây dựng, Chi cục kiểm lâm đọc góp ý, UBND tỉnh duyệt kinh phí.</p> <p>Trong phương án, có bản đồ mô tả điểm nóng về cháy rừng</p>	<p>Năm nay theo Nghị định 156 Hướng dẫn xây dựng phương án phòng chống cháy rừng.</p> <p>Số liệu tốt có thể tham khảo.</p>	<p>Phương án phòng chống cháy rừng xây dựng hàng năm theo mẫu quy định của nhà nước.</p> <p>Sử dụng dữ liệu thô theo số liệu, ảnh flycam.</p> <p>Flycam áp dụng từ 2018, Áp dụng lần đầu tiên ở VN. Kế hoạch bay flycam theo kế hoạch hàng tháng.</p> <p>Hạt KL</p>	
<p>Bản đồ chi trả DVMTR</p>	<p>Có</p> <p>Hàng năm Vườn quốc gia Bidoup-Núi Bà cập nhật chỉnh lý bản đồ thường xuyên.</p>	<p>Cơ sở dữ liệu mới cập nhật có thể dùng xây dựng phương án QLRBV.</p>	<p>Hiện diện tích rừng của cả VQG đã được chi trả nên số liệu đã cập nhật hết.</p> <p>Tuy nhiên bản đồ hiện tại đang chưa chuẩn. Tỉnh Lâm Đồng đang thuê tư vấn để xây dựng, dự kiến Q2/2020 có bản đồ hoàn thiện</p>	<p>Tham khảo bản đồ mới khi có</p>

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
			Dữ liệu thô: Phòng KT và NCKH	
<p>Báo cáo theo dõi diễn biến tài nguyên rừng</p> <p>Đề án quản lý rừng đa mục đích</p>	<p>Có Vườn quốc gia Bidoup-Núi Bà tiến hành rà soát hiện trạng và báo cáo số 329A/VQG-KT ngày 24/12/2019 về việc rà soát hiện trạng rừng năm 2019</p> <p>Xây dựng năm 2011. Do dự án FLITCH hỗ trợ.</p>	<p>Cơ sở dữ liệu mới cập nhật có thể dùng xây dựng phương án QLRBV</p> <p>Tổng nhu cầu vốn 1072 tỷ đồng, thực hiện 9 chương trình. Tuy nhiên thực tế chỉ xin được kinh phí 10%.</p>	<p>Tháng 12 đơn vị tập hợp toàn bộ diễn biến rừng rồi gửi cho Hạt KL Lạc Dương vì phần lớn diện tích rừng ở Lạc Dương. Còn diện tích ở các nơi khác là ít và không thay đổi.</p> <p>Hạt KL dùng số liệu từ các hồ sơ các Trạm kiểm lâm.</p> <p>Số liệu về phát triển rừng thì Phòng cập nhật từ hồ sơ</p> <p>Có dữ liệu thô và dữ liệu tin cậy vì số liệu thật. Chất lượng dữ liệu có thể sử dụng được</p> <p>Hạt KL</p> <p>Đây là đề án hay, có nhiều tư tưởng quản lý rừng rất mới. Tuy nhiên đề án đề ra nhưng huy động kinh phí được rất ít, chỉ khoảng 10%.</p> <p>Tuy nhiên do xây dựng đã lâu, nên một số thông tin về đa dạng sinh học và kinh tế xã hội đã cũ.</p> <p>Là tài liệu rất tốt về ý tưởng quản lý rừng đa mục đích để tham khảo xây dựng PA QLRBV.</p>	<p>Tham khảo ý tưởng quản lý rừng.</p>

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
Các loài trọng tâm, khu hệ sinh thái bảo tồn của VQG Bidoup Núi Bà Các bài báo cáo khoa học	Vượn đen má vàng- Báo cáo của WWF Voọc chà vá chân đen Khu hệ chim 8 loài chim đặc hữu phân bố ở Langbiang- Đài rừng liên tục nối Chư Yang Sin và Hòn Bà	Các báo cáo tốt, có giá trị tham khảo cao về các loài trọng tâm, khu hệ sinh thái	Báo cáo tốt. Báo cáo giúp xác định những loài được ưu tiên bảo tồn. Các loài linh trưởng, nhóm hạt trần, chi trà, khu hệ lan cần được quan tâm bảo tồn. Phòng Kế hoạch và HTQT Các nhà nghiên cứu	Cần tham khảo để xây dựng các hoạt động điều tra, giám sát cho PA QLRBV
Báo cáo đánh giá về điều kiện kinh tế xã hội. Tác động môi trường, xã hội	Số liệu lấy thống kê hàng năm. Các dự án không có điều tra thêm	Số liệu lấy từ Cục thống kê của tỉnh hay số liệu từ phòng thống kê huyện Lạc Dương	Số liệu cũ, không còn giá trị sử dụng. Không có số liệu về tác động môi trường, xã hội của các hoạt động quản lý.	Số liệu cũ, cần thu thập số liệu cập nhật từ Báo cáo của Tổng cục thống kê và thông tin ở các huyện, xã lân cận. Trong quá trình thu thập số liệu kinh tế xã hội, cần tham vấn đánh giá tác động xã hội và môi trường của các hoạt động quản lý.
Báo cáo SMART	Có. Đã thực hiện từ năm 2014. Các trạm kiểm lâm hàng tháng vẫn gửi về. Đầu tiên GIZ hỗ trợ, nhưng sau đó thiết bị đã hỏng. JICA hỗ trợ 15 máy data logger	Số liệu có thể tham khảo là vấn đề tuần tra rừng, thực thi pháp luật.	3 trạm thích áp dụng vì họ được tập huấn và họ có kỹ thuật. Thường kế hoạch thực hiện không đạt được như thực tế, chỉ khoảng 60%. Công tác xử lý tuyến rất vất vả. Hạt KL	Tham khảo để biết thực trạng tuần tra rừng và thực thi pháp luật.
Báo cáo Du lịch sinh thái	Có. Trung tâm DLST và GDMT có báo cáo thực hiện nhiệm vụ, kế	Báo cáo đánh giá hoạt động du lịch sinh thái và GDMT. Là tài liệu có thể tham khảo.	Trung tâm DLST và GDMT	

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
<p>Báo cáo về thực hiện chi trả DVMTR</p> <p>Các báo cáo tháng/quí/6 tháng và năm về tình hình thực hiện kế hoạch bảo vệ và phát triển rừng</p>	<p>hoạch năm tới gửi cho Phòng Kế hoạch và HTQT thẩm định.</p> <p>Có</p> <p>Hàng năm Phòng Kỹ thuật & NCKH tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện chi trả DVMTR</p> <p>Đến tháng 1 năm làm báo cáo, rồi tháng 2 có đoàn phúc tra</p> <p>Có.</p> <p>Quy định do Sở NNPTNT.</p> <p>Yêu cầu các phòng ban cung cấp.</p> <p>Tổng hợp từ các đơn vị</p> <p>Nguồn số liệu thô ở các đơn vị</p>	<p>Cơ sở dữ liệu mới cập nhật có thể dùng xây dựng phương án QLRBV</p> <p>Chi tiết về bảo vệ phát triển rừng nhiều hơn, gửi trước 10 hàng tháng.</p>	<p>Báo cáo kết quả thực hiện chi trả DVMTR. Dữ liệu là thực tế, dùng được.</p> <p>Số liệu thô: Phòng Kỹ Thuật và NCKH</p> <p>Báo cáo đánh giá chung tình hình thực hiện kế hoạch bảo vệ và phát triển rừng. Thông tin thực tế, có thể sử dụng.</p> <p>Phòng Kế hoạch và HTQT</p>	
<p>Báo cáo thực hiện nhiệm vụ và kế hoạch năm tiếp</p>	<p>Báo cáo gửi UBND tỉnh và các ban ngành liên quan theo email có chữ ký số.</p> <p>Yêu cầu các phòng ban cung cấp, đặc biệt là kế hoạch năm tiếp.</p> <p>Tổng hợp từ các đơn vị.</p>	<p>Báo cáo theo mẫu quy định của các cơ quan theo 9 hoạt động của VQG.</p> <p>Việc tổng hợp không khó khăn và mất nhiều thời gian</p>	<p>Phòng Kế hoạch và HTQT</p> <p>Số liệu thô: Ở các đơn vị.</p>	
<p>Báo cáo kết quả thực hiện công tác lâm sinh trong năm</p> <p>Cho thuê dịch vụ môi trường rừng (nếu có)</p>	<p>Có các báo cáo năm</p> <p>Báo cáo mới nhất là báo cáo năm 2019.</p> <p>Hiện VQG đang cho 2 doanh nghiệp vào thuê dịch vụ môi trường.</p>	<p>Báo cáo kết quả trồng rừng. Số liệu tốt có thể sử dụng.</p> <p>Kế hoạch trồng rừng xây dựng cho 5-10 năm.</p> <p>Hồ sơ thiết kế trồng rừng</p> <p>Hiện VQG đang cho 2 doanh nghiệp vào thuê dịch vụ môi trường. Có thực hiện DTM</p>	<p>Báo cáo chung về thực hiện công tác lâm sinh, tập trung vào kết quả trồng rừng.</p> <p>Phòng Kỹ Thuật và NCKH</p> <p>Dịch vụ DLST cho Công ty DL Hoàng Châu 2016: Thuê môi trường rừng 300 ha, đầu tư nhà sàn. Dự kiến năm 2021 là đi vào</p>	

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
			<p>hoạt động. Điều hành tour. Cho thuê 30 năm, thu không thấp hơn 1%.</p> <p>Dịch vụ DLST cho Công ty DL GPQ 2018: Thuê môi trường rừng 260ha, cải tạo đường mòn, các điểm xem chim. Cho thuê 30 năm. Dự kiến 2022 đi vào hoạt động.</p>	
Các báo cáo về tình hình thực thi pháp luật bảo vệ rừng (nếu có)	Báo cáo hàng tháng giao ban nội bộ nộp cho VQG		Báo cáo viết dựa trên báo cáo tổng hợp của các Trạm KL. Viết theo mẫu báo cáo giao ban nội bộ.	Không cần tham khảo các báo cáo hàng tháng này. Chỉ tham khảo số liệu báo cáo tổng kết quý hoặc năm.
Báo cáo tài chính 5 năm gần đây	Hàng năm VQG phải có báo cáo tài chính hàng năm	Số thực báo cáo của các năm	Số liệu báo cáo tài chính các năm. Tham khảo để đánh giá tình hình sức khoẻ tài chính 5 năm gần đây của VQG. Tuy nhiên số liệu này không thống kê được các dự án/hỗ trợ bên ngoài. Phòng Tài vụ	Thu thập thêm số liệu thống kê tài chính của các dự án/hỗ trợ bên ngoài.
Kế hoạch đầu tư công giai đoạn 3 năm 2019-2021	Xây dựng năm 2019 rồi gửi UBND tỉnh. Đầu tư công do Sở KHĐT thẩm định.	Số liệu dùng được cho PA QLRBV	Tài liệu này rất tốt để tham khảo, giúp hoạch định nguồn tài chính cho các hoạt động trong PA QLRBV. Phòng Tài vụ	Tài liệu quan trọng cần tham khảo. Tuy nhiên cần tham vấn thêm Ban giám đốc.
Phương án tự chủ tự chịu trách nhiệm về tài	Phương án lập xong, UBND tỉnh sẽ giao quyền tự chủ về biên chế tài chính	Hành chính sự nghiệp do Sở Tài Chính thẩm định	Đây là phương án khá hay. Nên được tham khảo để xây dựng PA	Tài liệu quan trọng cần tham khảo. Tuy nhiên cần tham vấn thêm Ban giám đốc.

Tên tài liệu	Tình trạng sẵn có của số liệu và tình trạng thông tin	Ban quản lý tự bình luận/đánh giá về nội dung/phạm vi và chất lượng của tài liệu. Liệu có thể dùng để xây dựng PA QLRBV không?	Đánh giá bởi Chuyên gia và nơi lưu trữ tài liệu	Đề xuất thu thập thêm số liệu
chính giai đoạn 2019-2021 (nghị định 141)		Số liệu dùng được cho PA QLRBV	QLRBV, đặc biệt về phần tự chủ tài chính. Phòng Tài vụ	
Kế hoạch tài chính năm 2020	Dự toán xây dựng vào tháng 7 năm trước. Cuối tháng 12 được phân bổ.	Nội dung phê duyệt quỹ lương.	Số liệu thể hiện quỹ lương. Cần tham khảo để xây dựng dòng ngân sách quỹ lương trong PA QLRBV. Phòng Tài vụ	Thu thập thêm thông tin về kế hoạch nhân sự để tính toán nhu cầu quỹ lương trong PA QLRBV cho thực tế

IV. NHẬN XÉT VÀ KIẾN NGHỊ

1. NHẬN XÉT

Quá trình đánh giá thực trạng số liệu của VQG Bidoup Núi Bà, tư vấn có một số nhận xét sau:

- Hệ thống bản đồ, đặc biệt là bản đồ hiện trạng rừng và bản đồ quy hoạch 3 loại rừng hiện nay vẫn có giá trị sử dụng.
- Báo cáo về đa dạng sinh học về khu hệ động thực vật do dự án JICA (SNRM) mới thực hiện năm 2018 nên thông tin khá cập nhật.
- Danh lục các loài động vật và thực vật cập nhật trên phần mềm Brahms nhằm quản lý danh lục các loài động thực vật. Số liệu này đã được Viện sinh thái học Miền Nam hoàn thiện và bàn giao cho dự án JICA. Vườn Bidoup Núi Bà cần được bàn giao, quản lý và cập nhật loài mới ghi nhận gần đây.
- Các báo cáo về đa dạng sinh học và khảo sát động thực vật cho Khu dự trữ sinh quyển Langbian có nhiều. Tuy nhiên tài liệu này chỉ có giá trị tham khảo do VQG Bidoup Núi Bà chỉ nằm một phần trong Khu dự trữ sinh quyển.
- Hồ sơ đề cử Vườn di sản Asean thực hiện năm 2017 là tài liệu tham khảo tốt. Hồ sơ này đánh giá quyền sử dụng đất, thông tin về VQG, văn hoá, tiềm năng, kinh tế xã hội và sử dụng đất, kế hoạch quản lý, cơ sở vật chất.
- Số liệu về bảo vệ rừng, thực thi pháp luật (SMART), quản lý rừng và giám sát rừng (flycam) là số liệu tin cậy, có thể sử dụng làm số liệu đầu vào trong xây dựng PA QLRBV.
- Số liệu về thực hiện chi trả dịch vụ môi trường rừng là số liệu tin cậy, có thể sử dụng.
- Số liệu và báo cáo về các hoạt động du lịch sinh thái, giáo dục bảo tồn là tin cậy và có thể sử dụng một số thông tin đầu vào để xây dựng PA QLRBV.
- Đề án quản lý rừng đa mục đích do dự án FLITCH xây dựng năm 2012 có khá nhiều tư tưởng quản lý rừng tiến bộ theo hướng tài chính bền vững, có giá trị tham khảo cao.
- Phương án tự chủ tự chịu trách nhiệm về tài chính giai đoạn 2019-2021 của VQG được xây dựng theo Nghị định 141. Đây là phương án có giá trị tham khảo tốt cho việc xây dựng PA QLRBV về tự chủ, tài chính bền vững.
- Số liệu báo cáo tài chính của VQG là tin cậy, kế thừa được. Tuy nhiên số liệu dự án tài trợ bên ngoài thì chưa thống kê được.
- Kế hoạch tài chính năm 2020 là thông tin tốt về dòng ngân sách tiền lương.

2. KIẾN NGHỊ

Tư vấn của GIZ/UNIQUE kiến nghị Đơn vị tư vấn trong nước cần lưu ý những điểm sau trong quá trình rà soát số liệu và xây dựng PA QLRBV cho VQG Bidoup Núi Bà:

- Xây dựng bản đồ sử dụng đất cho VQG Bidoup Núi Bà vì hiện tại chưa có bản đồ này.
- Xem xét bản đồ hiện trạng rừng, bản đồ quy hoạch ba loại rừng và cập nhật thành bản đồ mới.
- Rà soát đánh giá hiện trạng rừng, đa dạng động thực vật, tình trạng bảo tồn của các loài tại VQG Bidoup Núi Bà.
- Rà soát, cập nhật danh lục động vật, thực vật cho VQG Bidoup Núi Bà. Đặc biệt cần cập nhật các loài mới ghi nhận theo các bài báo quốc tế của các nhà khoa học hay nghiên cứu thực hiện tại VQG Bidoup Núi Bà trên phần mềm Brahms kế thừa từ thành quả dự án JICA.
- Thông tin về kinh tế xã hội của các xã trong VQG là lạc hậu. Số liệu này cần được thu thập.
- Không có các thông tin về tác động môi trường và xã hội của các hoạt động quản lý, do đó quá trình thu thập số liệu kinh tế xã hội cần tham vấn người dân địa phương, các bên liên quan về các tác động môi trường và xã hội của các hoạt động quản lý.
- Chưa có đánh giá rừng có giá trị bảo tồn cao (HCVF) ở VQG Bidoup Núi Bà. Theo yêu cầu của Thông tư 28, đánh giá HCVF và xây dựng bản đồ HCVF là việc cần làm.
- Cần tiến hành đánh giá nhu cầu bảo tồn để xác định các nhóm loài hay loài quý hiếm, có giá trị bảo tồn đặc biệt với VQG Bidoup Núi Bà. Ví dụ quần thể Vượn đen má vàng, khu hệ 8 loài chim đặc hữu phân bố ở Langbian, nhóm Hạt trần, nhóm Lan, nhóm Trà. Kết quả đánh giá này sẽ giúp

VQG Bidoup Núi Bà xây dựng các hoạt động bảo tồn cần thực hiện để đánh giá thực trạng, giám sát quần thể loài và đưa các hoạt động vào thực hiện trong PA QLRBV.

- Khi xây dựng mục tiêu của PA QLRBV cho VQG Bidoup Núi Bà cần tham khảo Đề án quản lý rừng đa mục đích do dự án FLITCH xây dựng năm 2012 và tham vấn với Ban giám đốc VQG.
- Khi xây dựng kế hoạch tài chính để thực hiện PA QLRBV cần tham khảo Phương án tự chủ tự chịu trách nhiệm về tài chính giai đoạn 2019-2021, đồng thời làm việc với lãnh đạo VQG và Phòng tài chính để tính toán nguồn kinh phí cho phù hợp và khả thi.

Programme on Conservation, Sustainable Use of
Forest Biodiversity and Ecosystem Services in Viet Nam

Unit 021, 2nd Floor, Coco Building
14 Thuy Khue Str., Tay Ho District, Hanoi, Viet Nam

T: +84 24 39 32 95 72

E: office.biodiversity@giz.de

I: www.giz.de/viet-nam

<https://snrd-asia.org/conservation-and-sustainable-use-of-biodiversity-and-ecosystem-services-of-forests-in-vietnam/>

